مشکلات بیمه‌ای خود را به ما بگویید

یکی از دغدغه‌ها و مشکلات سازمان‌های بیمه‌ای، نداشتن آگاهی یا اطلاعات ناکافی کسانی است که از خدمات این سازمان‌ها استفاده می‌کنند. استفاده از مشاوره کارشناسان بهترین راه برای رفع این مشکل و صرفه‌جویی در هزینه و وقت است. «پرسش» جایی است که شما می‌توانید سوالات مرتبط با بیمه، حقوق و مقررات کار ، همچنین مشکلاتی که احیانا در جریان مراجعه به شعب تامین اجتماعی با آن رو به‌رو شده‌اید را با مشاوران هفته‌نامه آتیه‌نو در میان بگذارید و پاسخ آن را در همین صفحه بخوانید.

مشاور آتیه‌نو پاسخ می‌دهد:

نحوه و شرایط بیمه دانشجویان دانشگاه‌ها

● محمد حاجی‌بابایی ●
● کارشناس تامین اجتماعی ●

به منظور تعمیم و گسترش پوشش بیمه به آحاد افراد جامعه، سازمان تامین اجتماعی با صدور بخش‌نامه ۶۸۵ امور فنی بیمه‌شدگان، امکان بیمه‌شدن دانشجویان دانشگاه‌ها را براساس مقررات قانون بیمه صاحبان حِرف و مشاغل آزاد فراهم کرده است. در این شماره ضمن پاسخ به چند پرسش به توضیحاتی در خصوص این نوع بیمه می‌پردازیم.

■ شرایط بیمه‌شدن دانشجویان براساس بیمه دانشجویان دانشگاه‌ها چیست؟

با توجه به اینکه بیمه دانشجویان دانشگاه‌ها زیرمجموعه بیمه صاحبان حِرف و مشاغل آزاد است، شرایط آن نیز عینا همانند بیمه مشاغل آزاد است با این تفاوت که در این نوع بیمه تحصیل در دانشگاه، شغل محسوب نمی‌شود. اما برخی شرایط آن عبارت‌اند از: اشتغال به تحصیل در یکی از دانشگاه‌های کشور (بدون توجه به جنسیت فرد، رشته تحصیلی، مقطع تحصیلی و دانشگاه محل تحصیل) و دارابودن کارت دانشجویی معتبر. اما دانشجویان کمتر از ۵۰ سال نیاز به هیچ گونه سابقه قبلی در تامین اجتماعی ندارند، ولی برای شروع بیمه‌پردازی جهت دانشجویان بالاتر از ۵۰ سال سن، دارا بودن سابقه قبلی به میزان حداقل معادل مازاد سنی نسبت به ۵۰ سال در زمان تقاضا لازم است. مثلا دانشجویی که در زمان تقاضا ۵۲ سال دارد برای شروع بیمه دانشجویان دانشگاه‌ها حداقل باید دو سال سابقه پرداخت بیمه قبلی در تامین اجتماعی داشته باشد.

■ برای شروع بیمه دانشجویان دانشگاه‌ها چه مدارک و اقداماتی لازم است؟

برای شروع این نوع بیمه مراجعه دانشجو با شناسنامه، کارت ملی، کارت دانشجویی معتبر و حداقل سه قطعه عکس جدید به نزدیک‌ترین شعبه تامین اجتماعی محل سکونت یا محل اشتغال به تحصیل خود برای ارائه تقاضای بیمه دانشجویان و انجام معاینات پزشکی بدون قرارداد (در صورت انتخاب نرخ ۱۸ درصد برای این نوع بیمه) و انعقاد قرارداد و دریافت برگه پرداخت حق‌بیمه و پرداخت مبلغ حق‌بیمه به‌صورت ماهانه یا چند ماهه (به‌طور یک جا) ضروری است.

■ بیمه دانشجویان دانشگاه‌ها شامل چه تعهدات و مزایایی است و چه مزایایی به این نوع بیمه تعلق نمی‌گیرد؟

تعهدات و مزایای آن بستگی به انتخاب نرخ این نوع بیمه به شرح زیر دارد:

الف- نرخ ۱۸ درصد شامل مستمری‌های بازنشستگی، ازکارافتادگی کلی، مستمری بازماندگان برای فوت قبل یا بعد از بازنشستگی در صورت احراز شرایط.

ب- نرخ ۱۴ درصد شامل مستمری‌های بازنشستگی، مستمری بازماندگان برای فوت قبل یا بعد از بازنشستگی در صورت احراز شرایط.

ج- نرخ ۱۲ درصد شامل مستمری‌های بازنشستگی، مستمری بازماندگان برای فوت بعد از بازنشستگی در صورت احراز شرایط.

د- دریافت دفترچه بیمه درمانی برای شخص بیمه‌شده و افراد تحت تکفل وی در صورت انتخاب درمان در قرارداد این نوع بیمه با پرداخت سرانه درمان متعلقه.

ضمنا به این بیمه، هزینه پروتز و اروتز، کمک‌هزینه ازدواج، غرامت دستمزد ایام بیماری و بارداری، کمک‌هزینه سفر و اقامت بیمار و همراه، مقرری بیمه بیکاری و هزینه کفن و دفن تعلق نمی‌گیرد.

■ برای بیمه دانشجویان دانشگاه‌ها ماهانه چه مبلغی باید پرداخت شود؟

مبلغ حق‌بیمه در این نوع بیمه به نرخ حق‌بیمه انتخاب شده و نیز دستمزد مشمول کسر حق‌بیمه که در هر حال از ۱/۱ حداقل دستمزد سالانه کمتر نیست، بستگی دارد. مثلا حداقل حق‌بیمه ماهانه امسال در این نوع بیمه با نرخ ۱۸ درصد حدودا مبلغ ۲۲۰۰۰۰ تومان، با نرخ ۱۴ درصد حدودا مبلغ ۱۵۵۵۰۰ تومان و با نرخ ۱۲ درصد حدودا مبلغ ۱۳۳۳۵۰ تومان است. البته به مبالغ مذکور باید هزینه دفترچه درمان (حق سرانه درمان در صورت انتخاب درمان در قرارداد) را که با نرخ امسال برای هر دفترچه در هر ماه مبلغ ۴۴۰۰۰ تومان است، اضافه کرد. همچنین مبلغ حق‌بیمه و سرانه درمان همه ساله با تعیین حداقل دستمزد سال و سرانه درمان افزایش می‌یابد.

■ در چه شرایطی بیمه‌شدگان دانشجویی می‌توانند از طریق پدر یا مادر خود در تامین اجتماعی دفترچه درمانی دریافت کنند؟

چنانچه دانشجو صرفا به تحصیل اشتغال داشته و تحت تکفل قانونی پدر یا مادر خود باشد، می‌تواند هم‌زمان با بیمه‌پردازی در قالب بیمه دانشجویی از خدمات درمانی سازمان تامین اجتماعی به تبع والدین خود استفاده کند (دریافت دفترچه بیمه درمانی) و خودش قرارداد بیمه دانشجویان بدون درمان منعقد کرده و صرفا اصل حق‌بیمه (بدون سرانه درمان) را بپردازد.

بیمه دانشجویان زیرمجموعه بیمه صاحبان حِرف و مشاغل آزاد است، شرایط آن نیز عینا همانند آن است با این تفاوت که تحصیل در دانشگاه، شغل محسوب نمی‌شود.

■ آیا دانشجویی که براساس مقررات به‌علت وفات پدر یا مادرش مشمول دریافت مستمری بازماندگان شود، می‌تواند هم‌زمان خودش بیمه دانشجویی شود؟

بله، با توجه به اینکه تحصیل، شغل تلقی نمی‌شود، لذا در صورتی که دانشجو طبق ضوابط مربوطه مشمول دریافت مستمری بازماندگان باشد، می‌تواند هم‌زمان با دریافت مستمری بازماندگان درخواست بیمه دانشجویی داده و پس از انعقاد قرارداد این نوع بیمه نسبت به شروع و ادامه بیمه‌پردازی خود اقدام کند.

■ آیا مدت تحصیل گذشته در دانشگاه مانند سوابق سربازی یا حضور در جبهه با پرداخت حق‌بیمه قابل احتساب در تامین اجتماعی به‌عنوان سابقه پرداخت حق‌بیمه است؟

سوابق در تامین اجتماعی در صورت اشتغال به کار و دریافت دستمزد و پرداخت حق‌بیمه مربوطه یا پرداخت حق‌بیمه با انعقاد قرارداد بیمه‌های خاص (بیمه اختیاری، مشاغل آزاد و...) ایجاد می‌شود که در حال حاضر قانونی برای پذیرش و احتساب سوابق گذشته تحصیل در دانشگاه که در آن حق‌بیمه‌ای به یکی از صندوق‌های بازنشستگی واریز نشده باشد، وجود ندارد. بدین لحاظ به دانشجویان توصیه می‌شود در اولین فرصت در اثنای تحصیل در دانشگاه، نسبت به شروع و ادامه بیمه‌پردازی خود از طریق یکی از انواع بیمه در تامین اجتماعی مانند بیمه دانشجویان دانشگاه‌ها اقدام کنند تا مدت اشتغال به تحصیل آنان نیز به‌عنوان سوابق بیمه‌پردازی آن‌ها محسوب شود. ضمنا بیمه دانشجویی از زمان ثبت تقاضای کتبی دانشجو برای این نوع بیمه در شعبه تامین اجتماعی مربوطه شروع می‌شود و قبل از آن را نمی‌توان جزء سوابق بیمه‌پردازی (حتی با قبول پرداخت حق‌بیمه آن) منظور کرد.

● شرح جدول شماره ۱۹۱ ●
● طراح: حمیدرضا عبدالوند ●

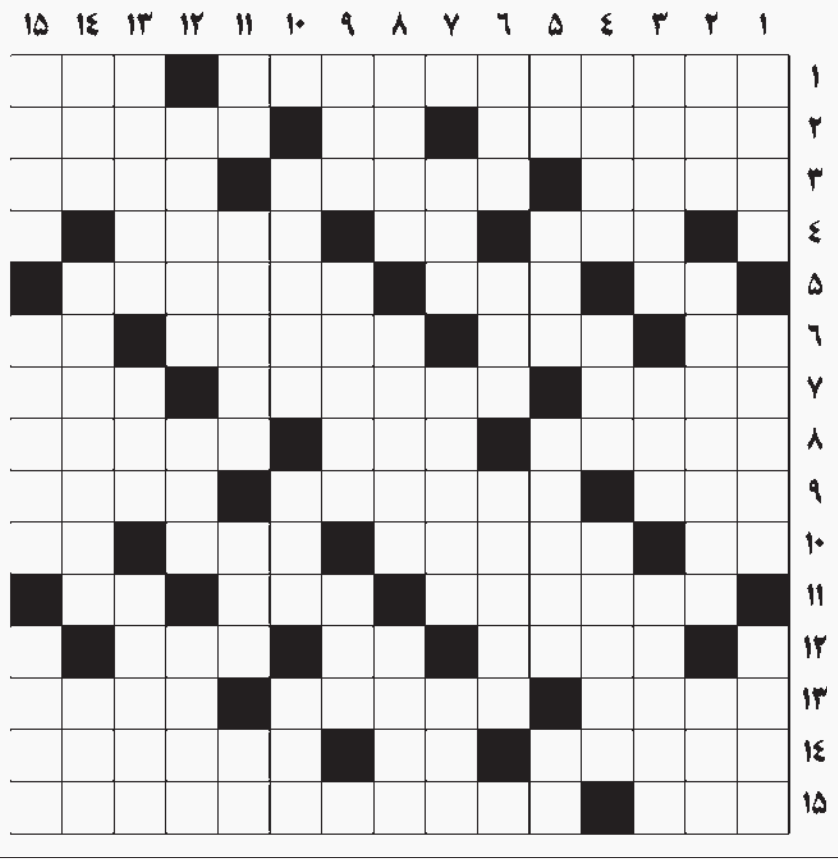

افقی

۱- از پرداختی‌های پایان سال کارفرمایان- بی‌آن زندگی میسر نیست
۲- گیاهی است معطر با گل‌های سفید یا زرد و دارای کاربرد دارویی- چسبناک- پرنده افسانه‌ای
۳- سرمدی- همراهی‌کننده- قاره‌ای که با آمار ۶۱ درصد بیشترین کودک کار را دارد
۴- چکمه- از تازی- بوی بد
۵- چله کمان - اشتران - بعد از نوزدهمی!
۶- نت وسط - لهجه خرم‌آبادی- به حالت وارونه- اسب آذری
۷- سازی در ارکسترهای بزرگ- آبشاری در ضلع شمالی روستای کند علیا- پدربزرگ همگان
۸- رنج رسان- منطقه آزاد تجاری در شمال ایران- ستور
۹- تابه چدنی- دانشمند و طبیعی‌دان انگلیسی مولف بنیاد انواع- واژه‌ای
۱۰- رهاورد هندوستان- از سبزیجات خوراکی- سپیدی دندان- رفوزه
۱۱- اولین رایانه تمام الکترونیکی ساخته شده در سال ۱۹۴۴- عوض- عدد ثابت ۳/۱۴ در هندسه
۱۲- لازم- لنگه بار- فربه و قد کوتاه
۱۳- مرفق- همراه مهر و جانماز- درس نوشتنی
۱۴- گروهی از مواد شیمیایی- یک‌دهم هکتار- بی‌بهرگی
۱۵- اثر پا- از دغدغه‌های پایان سال وزارت کار و مجلس

عمودی

۱- عموی پیامبر اسلام (ص)- بساوایی- بالاپوش مردان روستایی و عشایر بختیاری
۲- امر به یافتن- درخت کوتاه یا درختچه خاردار از تیره گل‌سرخیان- شیمی کربنی
۳- تشریفات همراه با شکوه و جلال- دیهیم- بسیار پر
۴- نوعی بازی بچگانه- سطح هموار و مناسب برای نوشتن- قادر
۵- از شهرهای توریستی فرانسه در حاشیه مدیترانه- ساز ایرانی- مدرسه‌ای- معبود مشرک
۶- واحد سنجش مقاومت برق- لقب اشرافی برای فرماندهان و بزرگان قبیله‌ها- خواهران
۷- سنگی گرانبها به رنگ سرخ شبیه یاقوت- اولین سینمایی که در ایران خیابان لاله‌زار راه‌اندازی شد- از سلاح‌های کاربردی در بسیاری از ورزش‌های رزمی
۸- ضربه به شکم در کاراته- نازا- دوری جستن
۹- کری‌خوانی هنگام دعوا- پژوهش در جایی- بزرگ قبایل ترکمن
۱۰- متصدی- تنه درخت- سوره آغازین
۱۱- دور دهان- خستگی‌ناپذیر- مزه ناگوار - درک
۱۲- سلول- ملت‌ها- قوم موسس سلسله اشکانی
۱۳- شریک - بزرگ و توانا- مجمعی که با شرکت همه اعضای رهبری یا کمیته مرکزی یک حزب یا سازمان سیاسی تشکیل شود
۱۴- مخلوقات - فیلمی از کریستوفر نولان محصول سال ۲۰۰۰ - بیزاری، رویگردانی
۱۵- ابتدا- ارج‌گذاری والایش- گویی

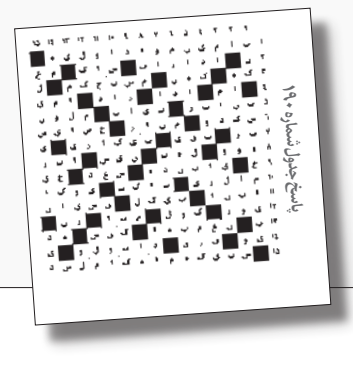

● ادامه از صفحه ۶ ●

فعالیت اقتصادی...

یعنی اجازه داده شود این مجموعه براساس اصول و قواعد اقتصادی و در راستای صرفه و صلاح درازمدت سازمان تامین اجتماعی به بازیگری در عرصه اقتصاد کشور بپردازد. بنابراین باید تلاش شود تفاوت و تمایز لازم بین سازمان تامین اجتماعی و سرمایه‌های آن با سایر دستگاه‌های دولتی مثلاً صندوق‌های بیمه‌گر اجتماعی دوجانبه (دولت- کارمند) و شبه‌دولتی (دستگاه‌های وابسته به نهادها، بنیادها و...) اعمال و رعایت شود. به‌عبارتی تمایز بین بیت‌المال (دولتی و شبه‌دولتی) و حق‌الناس (عمومی غیردولتی و مشاع بین‌نسلی) مدنظر قرار گیرد.

■ چه کسانی مقصر بنگاه‌داری‌اند؟

در گذشته، دولت بابت رد دیون خود به سازمان تامین اجتماعی ترکیبی از سهام را واگذار کرده است که برخی از آن‌ها «طرح» است و عملا سازمان را درگیر بنگاه‌داری کرده و نکته مهم‌تر اینکه در برخی از این واگذاری‌ها دولت برخی قیود و شروط را برای اداره این سهام و شرکت‌ها و طرح‌ها برای سازمان گذاشته است که امکان اعمال مدیریت را از سازمان سلب کرده و بعضا به‌صورت نانوشته مدیریت این شرکت‌ها کماکان در ید دولت و بدنه آن (وزارتخانه‌ها و دستگاه‌ها) قرار گرفته است.

از همین‌رو تعمیم احکام مربوط به اصل ۴۴ قانون اساسی و مشمولیت واگذاری‌ها به سازمان تامین اجتماعی صحیح نیست و این احکام صرفا ناظر به تصدی‌ها و مالکیت‌های دولتی است و سازمان تامین اجتماعی همانند هر سازمان بیمه‌گر اجتماعی باید براساس اصول و قواعد بیمه‌ای ناظر بر بخش اندوخته‌گذاری در خصوص بهینه‌سازی ترکیب سرمایه‌گذاری‌های خود اقدام کند و اتفاقاً در اصول و سیاست‌های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری درخصوص اصل ۴۴، سازمان تامین اجتماعی یکی از مصادیق تعیین‌شده برای تملک واگذاری‌های دولتی است. به‌عبارت دیگر حکم لزوم واگذاری طبق سیاست‌های کلی اصل ۴۴ مشمول در دستگاه‌های دولتی است و مشمول سازمان تامین اجتماعی که یک نهاد عمومی غیردولتی است، نمی‌شود، بنابراین نمی‌توان به استناد و سیاست‌ها و قانون مزبور، این سازمان را مجبور به فروش کرد. در نقطه مقابل در سیاست‌های مزبور، به دولت حکم شده که در جریان واگذاری سهام، آن‌ها را به نهادهای عمومی غیردولتی از جمله سازمان تامین اجتماعی بفروشد.

تحمیل برخی طرح‌های توسعه‌ای و پروژه‌های منطقه‌ای و محلی فاقد توجیه فنی- اقتصادی از سوی سایر مراجع به حوزه سرمایه‌گذاری سازمان تامین اجتماعی به‌لحاظ تعلق آن به حق‌الناس و غیردولتی بودن آن، صحیح نبوده و باید سعی شود طرح‌ها و پروژه‌های مزبور از محل منابع دولتی و بودجه عمومی دولت و از طریق دستگاه‌های ذی‌ربط طراحی و اجرا شود. حوزه سرمایه‌گذاری سازمان تامین اجتماعی باید همانند سازمان مزبور به‌دور از رویکردها و تنش‌های سیاسی بوده و اصول پاک‌دستی، شفافیت، سازمان شیشه‌ای، حاکمیت مدیریت حرفه‌ای و تخصصی، اداره اقتصادی امور و... در آن اعمال و با صیانت از نهاد مدیریت (حمایت از مدیریت حرفه‌ای و تخصصی کارآمد و اثربخش) زمینه برنامه‌ریزی‌های بلندمدت برای حفظ و ارتقای ذخایر بیمه‌شدگان فراهم شود. به‌طور مثال، عدم عضویت افرادی از سازمان‌ها و صندوق‌ها و شرکت‌های رقیب سازمان تامین اجتماعی و شرکت‌ها در ارکان شرکت‌های سازمان می‌تواند یک اصل لازم‌الرعایه تلقی شود و نکته دیگر اینکه متاسفانه برخی تخلفات مستحدثه در سرمایه‌گذاری‌های سازمان تامین اجتماعی یا سوءاستفاده‌های سیاسی، ابزاری، شخصی، باندی و حزبی از آن مستمسکی برای تخطئه اصل جایگاه سرمایه‌گذاری سازمان شده است و به‌جای رسیدگی به متخلفان، اساس و بنیان بخش سرمایه‌گذاری سازمان تامین اجتماعی مورد خدشه و خلل قرار گرفته است.

نایب‌رئیس هیئت‌مدیره سازمان تامین اجتماعی